

ADALETİN ZİRVESİ: BOYNUZSUZ KOYUNUN HAKKI BİLE VERİLECEK

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü li'llâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-selâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn Muhammedini'l-Mustafâ ve âlihî ve sahibihî ve men tebi'ahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ bâ'dü:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
قَالَ لَتُؤَدَّنَ الْحُقُوقَ إِلَى أَهْلِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُقَادَ
لِلشَّاةِ الْجُلْحَاءُ مِنَ الشَّاةِ الْقُرْنَاءِ

Ve an ebî hüreyrate radiyallahu anhu enne rasulallahî sallallahu aleyhi ve selleme kâle le-tüeddünne'l-hukûka ilâ ehlihâ yevme'l-kıyâmeti hattâ yükâdü li's-şâti'l-celhâi mine's-şâti'l-karnâi.

Peygamber sallallahu aleyhi vessellem Efendimiz, İmam Müslim'in sahîh isimli kitabında kaydettiğine göre, Ebû Hüreyre radiyallahu anh'den rivayet olunmuş.

Buyurmuş ki;

Le-tüeddünne'l-hukûka. Hakları siz sahiplerine ödeyeceksiniz, haklarını.

Kimin hakkı sizin üzerinize geçmişse, onları sahiplerine ödeyeceksiniz. Ya da. *Le-tüeddünne'l-hukûka*. Bu haklar sahiplerine muhakkak verilecektir. Ödenecek. Kimin kimde hakkı varsa, o hakkı ondan alınacak, ona verilecek. Aynı manaya. *Ya tüeddünne*. Muhatapsa zamiridir ya da hukuk kelimesi, cem'i müennesi olduğu için fiilde müennestir. Kıyamet gününde haklar sahiplerine verilecek. Kimin kimde hakkı varsa o hak alınacak, sevap olarak buna verilecek. Sevabı yok. O zaman bunun günahından alınacak ona yüklenilecek. Böylece öyle veya böyle ödenecek.

Hatta o kadarki;

Yükâdü li'ş-şâti'l-celhâi mine'ş-şâti'l-karnâi. Boynuzsuz koyun için, boynuzlu koyuna bile kısas yapılacaktır. Onun bile hakkı ondan alınacaktır. Boynuzlu koyun boynuzsuzu tosluyor, süsüyor, eza veriyor. Onun bile hesabı olacaktır.

Yani her hak, sahibine verilecek. O halde kimsenin hakkını dünyada iken üzerimize ge-

çirmeyelim bir. Eğer istemeden hakkı üzerimize geçmiş kimseler varsa, götürelim, hakları dünyada iken onlara ödeyelim. Ödenecek şey değilse, gönlünü alalım, helalleşelim, helallik isteyelim. Affet beni haklarını helal et kardeşim diyerek, ahirete kul hakkı ile varmayalım. Çünkü ahirette hepsi mahkeme-i kübra da istenecek, ödenecek. Ödemenin şeklide orada dinar dirhem, para pul, maddi şey yok. Orada sevaplar alınır veya sevabı yoksa bu adamın günahı hafiflesin diye onun günahları alınır. Hakkı yemiş olan insana o günah yükletilir.

Ya ben şu günahı işlememiştim dünyadayken. İyi ama falancaya falancaya borcun vardı.

O borcunu nasıl ödeyeceksin?

Sevabın kalmamış. Sevabın kalmayınca, onun günahını getirdiler, sana yüklediler. O kadar günahı yüklediler. Onun günahı o kadar azaldı. Çünkü sen sevabı verseydin, o sevap kadar mukabil günah yok olacaktı. Sen sevap veremiyorsun, o zaman bu günah ona veriliyor.

O bakımdan kul haklarına dikkat etmek lazım. Bir insanın sizin üzerinizde hakkı varsa biliyorsanız, bununla gidip helalleşmek kolaydır.

Ahmed Efendi hakkını helal et kardeşim. Allah razı olsun vs. falan.

Amma birde milletin hakkını yiyenler var. Toptan. Bankaları boşaltıp, hazineyi soyup, haksız kazançlar sağlayıp, aldatıp, hırsızlayıp, dolandırıp, kandırıp, nüfuzunu kötüye kullanıp, mevkiini makamını alet edip, bu işi yapanlar, onların hali haraptır. Ahirette onların hali haraptır.

Allahu Teâlâ hazretleri bu durumlara düşürmesin. Hiç birimizi düşürmesin. Evlatlarımızı düşürmesin. Öyle şerli insanları da başımızdan def eylesin. Onlardan kurtulmayı nasip eylesin. Ümmet-i Muhammed'in başına, işlerin başına muttaki, haramdan sakınan, dürüst insanları geçirsin Allah. Hırsızlar, arsızlar, yüz-süzler, edepsizler, haram yiyiciler defolsunlar gitsinler. Allah ya ıslah etsin ya defetsin.

a. Vedâ Haccı ve Deccal Uyarısı:

Peygamberlerin Ortak Mesajı

وَعَنِ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: كُنَّا نَتَحَدَّثُ
عَنْ حَجَّةِ الْوَدَاعِ وَالنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بَيْنَ

أَظْهَرْنَا وَلَا نَدْرِي مَا حَجَّةُ الْوُدَاعِ حَتَّى حَمِدَ اللَّهُ
 رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَثْنَى عَلَيْهِ ثُمَّ
 ذَكَرَ الْمَسِيحَ الدَّجَالَ فَأَطْنَبَ فِي ذِكْرِهِ وَقَالَ: مَا
 بَعَثَ اللَّهُ مِنْ نَبِيِّ إِلَّا أَنْذَرَهُ أُمَّتَهُ أَنْذَرَهُ نُوحٌ
 وَالنَّبِيُّونَ مِنْ بَعْدِهِ وَإِنَّهُ إِنْ يَخْرُجَ فِيكُمْ فَمَا خَفِيَ
 عَلَيْكُمْ مِنْ شَأْنِهِ فَلَيْسَ يَخْفَى عَلَيْكُمْ إِنَّ رَبَّكُمْ لَيْسَ
 بِأَعْوَرَ وَإِنَّهُ أَعْوَرُ عَيْنِ الْيُمْنَى كَأَنَّ عَيْنَهُ عِنَبَةٌ
 طَافِيَةٌ. أَلَا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ عَلَيْكُمْ دِمَاءَكُمْ وَأَمْوَالَكُمْ
 كَحُرْمَةِ يَوْمِكُمْ هَذَا فِي بَلَدِكُمْ هَذَا فِي شَهْرِكُمْ هَذَا
 أَلَا هَلْ بَلَغْتُ؟ قَالُوا: نَعَمْ قَالَ: اللَّهُمَّ اشْهَدْ ثَلَاثًا
 وَيْلَكُمْ أَوْ وَيْحَكُمْ أَنْظِرُوا: لَا تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّارًا
 يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ.

An ibni umera radiyallahu anhümâ kâle
 künnâ netehaddesü an haccti'l-vedâ'i ve'n-
 nebiyyü sallallahu aleyhi ve sellem beyne an-
 hürinâ ve lâ nedrî mâ hacctü'l-vedâ'i hattâ
 hamidallahe rasûlullahi sallallahu aleyhi ve
 sellem ve esnâ aleyhi sümme zekera'l-

mesîha'd-deccâle fe-atnabe fî zikrihî ve kâle mâ be'asallahu min nebiyyin illâ enzerahû ümmetehû ve enzerahû nûhun ve'n-nebiyyûne mim ba'dihî ve innehû en yahruce fîküm fe-mâ hafiyeye aleyküm min şe'nihî fe-leyse yahfâ aleyküm inne rabbeküm leyse bi-a'vera ve innehû a'veru 'ayni'l-yümnâ ke-enne aynahû 'anebetün tâfiyetün elâ innallahe harrame aleyküm dimâeküm ve emvâleküm ke-hurmeti yevmiküm hâzâ fî belediküm hâzâ fî şehriküm hâzâ elâ hel bellağtü kâlû ne'am kâle allahümme'ş-hed selâsen veyleküm ev vehaküm ünzurû lâ terci'û ba'dî küffâren yadribu ba'düküm rikâbe ba'din.

Revâhu'l-buhariyyu ve ravâ müslimu ba'dahû.

Bu hadîs-i şerifi, İmam Buhârî sahîhinde rivayet etmiş. Hadîsin bazı cümlelerini de İmam Müslim hadîs kitabında, sahîh kitabında kaydetmiş. Diyor ki Abdullah İbn Ömer radiyallahu anhuma. Hz. Ömer'in oğlu, fakih, fıkıh bilgisi kuvvetli Abdullah'tan.

Künnâ netehaddesü an hacceti'l-vedâ'i ve'n-nebiyyü sallallahu aleyhi ve sellem beyne anhürinâ. Peygamber sallallahu aleyhi

vessellem aramızda iken, ahirete irtihal etmiş iken, dünyada iken, aramızda iken Resûlullah. Biz ve haccetü'l-vedâ'dan bahsediyorduk. Vedâ haccından bahsediyorduk.

Ve lâ nedrî mâ haccetü'l-vedâ'i. Biz vedâ haccının mahiyetini de bilmiyorduk. Ne demek olduğunun da farkında değildik. Biliyorsunuz hac, Kâbe-i müşerrefeyi, Arafat'ı ziyaret etmek, vakfe yapmak, tavaf etmek vazifeleri yapmakla oluşan bir ibadet, hac ibadeti.

Hacce, bir hac yapış demek. *Nev'ü merre mazhar binai marra*". Haccetü'l-vedâ, öyle bir hac ki, vedâ haccı, yani o hac ile Peygamber Efendimiz vedâ ediyor. Çünkü o sene haccetti, ondan sonraki bir dahaki seneye çıkmadan vefat etti. Meğerse vedâ haccıymış, meğerse ayrılık, elveda haccı imiş meğerse. Biz o vedâ haccını konuşuyorduk kendi aramızda. Resûlullahta daha henüz sağdı aramızdaydı, daha bu haccında vedâ haccı olduğunun da hiç farkında değildik. Tahminde etmiyorduk, bilmiyorduk Peygamber Efendimizin vefat edeceğini de ama meğerse vedâ haccıymış.

Hattâ hamidallahe rasûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem ve esnâ aleyhi. Peygamber

Efendimiz bu hac esnasında, bu haccı yaparken bu vedâ haccı adını alan bu hac vazifesini yaparken, Peygamber Efendimiz Allah'a hamd etti. *Elhamdûlillah, hamden kesiran* falan hamd etti.

Ve esnâ aleyhi. Ve Cenâb-ı Hakk'ı güzel sıfatlarını sayarak med'ü sena eyledi. İşte yeri göğü yaratan odur, rızkımızı veren odur gibi şeyler cümleler senadır. Çok şükür ki bizlere türlü nimetler vermiştir. Evlat vermiştir, sıhhat afiyet vermiştir falan bunlar medh ü senadır. Hamd etti, medh ü senada bulundu. Sonra.

Zekera'l-mesîha'd-deccâle. Gözü kör deccalden bahsetti.

Fe-atnabe fî zikrihî. Ve bu hususta da uzun uzun uzun konuştu. Bu kör gözlü deccalin halinden uzun konuştu.

El mesîha'd-deccâle. Noktasız ha iledir mesih diye. Bazı rivayetlerde de noktalı ha iledir. Mesih diye, burada noktasız olarak mesih diye şey yapıyor.

Mesih, şöyle eliyle mesh eden. Mesela ayağımıza giydiğimiz ayakkabıların üstüne meshetmek diyoruz elimizle. İsa aleyhisselam'ın sıfatı mesihtir. İsa mesih diyoruz.

Çünkü İsa aleyhisselam Allah'ın emri ile iyi olmaz hastaların vücutlarına elini sürdüğü zaman o hastalık geçer. Abras illeti falan geçer. Yani böyle sürdüğü zaman, eli peygamber eli, mübarek mucize olarak iyi olurdu. Onun için Hazreti İsa'nın lakabı da mesihtir. Yani mes-hediyor, hastalık geçiyor. Deccalında sıfatı mesihtir. Çünkü oda yalancı bazı hünerler gösterecek, insanları kandıracak. Amma bazı rivayetlerde de mesih hı iledir. Onun manası tabi bu meshetmek değil, daha başka bir manaya geliyor. O da yani gözü kapatılmış, kör edilmiş manasına geliyor. Ama zaten deccalın bir gözü kördür. Sol gözü kör olacak. Bunu uzun uzun anlattı, deccalin tehlikesini, geleceğini, alametlerini, uzun uzun anlattı.

Ve buyurdu ki;

Mâ be'asallahu min nebiyyin illâ enzerahû ümmetehû. Allah hiç bir Peygamber göndermemiştir ki, O Peygamber bu deccalden bahsedip ümmetini uyarmasın.

Aman ha!

Dikkat edin ha!

Belki sizin yaşadığınız zamana dek gelir. Deccal diye bir varlık çıkacaktır. Sakın aldan-

mayın o deccale ha. Çünkü bazı sahte hünerler, hokkabazlıklar gösterecektir. Bazı insanlar kanacaktır, aman siz kanmayın diye. Bütün Peygamberler, deccal tehlikesinden, ümmetlerini uyardılar, korumaya çalışmışlar, nasihatlemişler, vasiyet etmişlerdir.

Çünkü Peygamberler karşılarındaki insanlara konuşuyorlar ama Peygamberden sonra o insanların çocukları olacak, onlarda o din üzere olacak. Onların torunları olacak, onlarda o din üzere olacak, yani bunlar görmese bile belki o ilerdeki torunlar görür diye Peygamberler ümmetlerine aman deccale karşı uyanık olun, aman aldanmayın kanmayın, aman dikkat edin, Allah'ın istemediği duruma düşmeyin diye söylemişler. Hepsi söylemişler. Hiç bir Peygamber göndermemiştir ki Allah, O Peygamber ümmetini o deccalden uyardı. Nasihat etmiş olmasın.

Ve enzerahû nûhun. Nuh da, ta evvelki zamanlardaki Nuh aleyhisselam'da ümmetini deccali anlatıp, uyardı.

Ve'n-nebiyyûne mim ba'dihî. Ondan sonra gelen Peygamberlerde ümmetlerini uyardılar hepsi.

Hz İsa da.

Biliyorsunuz Adem aleyhisselam'dan sonra, Âdem aleyhisselam'ın evlatları, torunları çoğaldılar, Peygamberler geldi, ondan sonra kavimler meydana çıktı, sonra puta tapıcılar türedi, Nuh aleyhisselam zamanında, Nuh aleyhisselam bu puta tapanları ikaz etti. Puta tapmayın, bırakın bu putları diye. Onlarda Nuh aleyhisselam'a inanmadılar. Nuh aleyhisselam'ın nasihatlerini dinlemediler. Sen cin çarpmışsın, sihire maruz kalmışsın, mecnunsun dediler, alay ettiler, şuna bak dediler, deniz olmayan yerde gemi yapıyor dediler.

Hâlbuki Allah gemi yap diye emretti. Evet, burada deniz yok ama tufan olacak. O gemi yapınca alay ettiler. Geçerken ah ah gemimi yapıyorsun falan diye alay ettiler. Tüm insanlar helâk oldu, Allah'ın müstesna kıldıkları var tabi. Ondandır insanlar, Nuh aleyhisselam'ın ümmetinden yeniden türedi. Onun için Nuh aleyhisselam'a beşerin ikinci babası derler. Birinci babası Âdem aleyhisselam. Ondandır yok oldu insanlar. Nuh aleyhisselam'dan sonra tekrar çoğaldılar. İkinci baba. Onun için Nuh aleyhisselam'da ikaz etmiştir.

Ondan sonra gelen Peygamberlerde ikaz etmiştir diye bildiriyor.

Ve innehû en yahrucê fîkûm. Muhakkak ki, gerçek şu ki, bu deccal sizin zamanınızda çıkacak. Çünkü Peygamberimiz ahir zaman Peygamberi. Peygamberimizin ümmeti de ahir zaman ümmeti. Bunun içinden çıkacak işte bu deccal. İçinizden çıkacak.

Fe-mâ hafiyê aleykûm min şe'nihî. Sakın onun oyunları, işi, hilesi size meçhul kalmasın, gizli kalmasın.

Fe-leyse yahfâ aleykûm. Aşikâr, hiç gizli bilinmeyen bir şey değil, bilinen bir şey ki;

Inne rabbekûm leyse bi-a'vera. Sizin Rabbiniz bir gözü kör bir Rab değildir. Ama deccalin bir gözü. Deccal bir gözü körken çıkacak, ben sizin Rabbinizim diyecek, bak diyecek şunu yapıyorum bunu yapıyorum diyecek, millette bakacak aaa! Demek bu bizim Rabbimiz diye inanacaklar.

Hiç şüphesiz ki, kesin olarak biliyorsunuz ki, hiç birinize gizli değil ki, Cenâb-ı Hak Teâlâ kör değildir. O kör. O halde o köre kanmanız lazım.

Inne rabbeküm leyse bi-a'vera ve innehû a'veru 'ayni'l-yümnâ. Hâlbuki Rabbiniz kör değil ama deccalin sağ gözü kör.

Ke-enne. Sağ. *Aynahû.* Sağ gözü kör diyor burada. Sağ gözü kör, sağ görmüyor, sağ gözü kör. Solu görüyor, sağ gözü görmüyor, sağ gözü kör.

Ke-enne aynahû. Sanki gözü. *'anebetün tâfiyetün.* Sol gözü de, sanki böyle dışarı fışkırmış bir vaziyette, sanki bir üzüm tanesi gibi. Yani yerinden patlak göz yani, dışarı çıkmış durumda. Salkımın böyle bir yerinden dışarı çıkmış, fışkırmış, yaş üzüm tanesi gibi.

Şimdi başka konuya geçiyor.

Ben deccal hakkında biraz bilgi vereyim.

Deccal hakkında çok hadîs-i şerîfler var. Biz bunları bir konuşmamızda Melbourne de epeyce bir anlattık, onlarda banta alındı.

Deccal nasıl olacak?

Neler konuşacak?

İnsanları nasıl kandıracak?

Mü'minler nasıl onun kâfir olduğunu anlayacaklar?

Sen kâfirsin, yalancısın diye söyleyecekler?

Nasıl kendisine inananları, kendisinin cenneti gibi bir şeye yerleştirecek?

Ama asıl o cehennem.

Nasıl inanmayanları da cehennem gibi bir yere şey yapacak?

Ama aslında o taraf cennet.

Böyle bu aykırıları hadîs-i şerîfler de anlattım.

Şimdi bu deccal, Medine-i Münevvereye, Mekke-i Mükerreremeye giremeyecek. Melekler kılıçlarını çekmiş vaziyette, o diyarlara, o deccalı sokmayacaklar.

Şimdi bu deccal acaba nedir?

Hakikaten bir mahlûk mu yoksa bir zihniyet mi?

Şimdi mesela batı zihniyeti, batı medeniyeti diyoruz. Bu batı medeniyeti çok başarılar sağladı, alet edevat yaptı, uçak füze yaptı, bomba atom yaptı, epeyce hünerleri var, bilgisayar var şaşıyoruz, ağzımız açık kalıyor. Allah Allah bak şuna neler yaptı falan diyoruz. Amma yalancı bu medeniyet. Millet buna aldanıyor. Medeniyete aldanıyor. Gerçekleri bırakıyor. İmanı bırakıyor. Açıklık, saçıklık, küfür, zina, eğlence, günah, harama dalıyor. Aldanıyor. Kapılıyor herkes. Yani böyle yapılıyor

mıknatısa, demir parçalarının yapıştığı gibi, tehlikeli yani. Ama Mü'minler anlıyor ki; bunun cafcaflı görünüşüne aldanmamak lazım. Asıl olan imandır. İslam'dır. Kur'an'dır. İşte aldanmamak bu önemli.

Yani buna nasıl olur?

Kur'an-ı Kerîme sarılmakla aldanmaz insan. Öyle kurtulur Peygamber Efendimizin hadîsi şerîflerine sarılmakla kurtulur. Çünkü Kur'an-ı Kerîmin de açıklaması hadîs-i şerîfler de var.

Kur'an-ı Kerîm'in kısa olarak emrettiği şeyleri, geniş geniş Peygamber Efendimiz anlatmış.

Zekât verin diyor Kur'an-ı Kerîm.

Zekâtı vereceğiz ama. Ne kadar vereceğiz?

Nasıl vereceğiz?

Koyundan nasıl vereceğiz?

Deveden nasıl vereceğiz?

Maldan paradan nasıl vereceğiz?

Bunların hepsi, hadîs-i şerîfler de anlatılmıştır.

Namaz kılın diyor Kur'an-ı Kerîm. Kılalım.

Ama nasıl kılalım?

Şu bizim namazı nasıl kıldığımızı Peygamber Efendimiz öğretmiştir.

Abdest alın diyor. Abdestin nasıl alınacağını, gusül vs.

Onun için Kur'an-ı Kerîm'e ve hadîs-i şerîf'e sarılan, Allah'a tevekkül eden kanmaz, ötekiler kanar.

Yani kanılabilecek kuvvette bir yalancı. Kandırarak pek çok kimseyi. Onun için çok uyanık olmamız lazım. Çoluk çocuğumuzu da uyarmamız lazım. Aman ha, öyle olur olmaz her şeye birden kapılı vermeyin, aldanmayın, kanmayın. Dini, imanı bırakmayın demek lazım.

Pek çok hacı hoca, Müslüman, şehit torunu bugün, dinden imandan kaymış gitmiştir. Pek çoğu. Dedesi şehittir, hocadır, şeyhtir, salîhtir, mübarek insandır, müftüdür, vaizdir, hatiptir. Amma torun berbat komünisttir, dinsizdir, imansızdır, edepsizdir, ahlâksızdır. Hatta kitaplar yazmış olan âlimler var, çocuklarının kimisi kâfir olmuş, papaz olmuş. Hatta zamanımızda nice yüksek mevkilere çıkmış, diyanet işleri başkanı bile olmuş kimseler var, kızı komünist olmuş, azılı.

Onun için Allaha çok yalvarmamız lazım. Çok müteyakkız olmamız lazım. Bütün Peygamberlerin ve Peygamber Efendimizin deccal tehlikesinden bahsettiği gibi, buna benzer tehlikeler olabilir. Aman evladım gözünüzü açın. Aman kanmayın. Aldanmayın diye çoluk çocuğumuza ikazda bulunmamız lazım.

Elâ innallahe harrame aleyküm dimâküm ve emvâleküm ke-hurmeti yevmiküm hâzâ fî belediküm hâzâ.

Dikkat edin. Dikkatinizi toplayın. Uyanın. Gözünüzü açın ki; Cenâb-ı Hak Teâlâ hazretleri, birbirinizin kanlarını, mallarını birbirinize haram kılmıştır. Yani kanını dökemezsiniz Müslümanların, öldüremezsiniz, malını yağmalayamazsınız. Müslümanın Müslümana kanı, malı, haksız yere almak, gasp etmek haram kılınmıştır.

Dikkat edin.

Nasıl haram kılınmıştır bu?

Mü'min'in kanı ve canı nasıl haramdır?

Nasıl bu hac yaptığımız bu Arafat günü muhterem bir günse, mübarek bir günse, nasıl bu belde, şu Mekke-i Mükerreme mübarekse, öylede Müslümanın kanı, malı mübarektir. Ona

el uzatmak haramdır. Gözünüzü açın, bu gerçeği iyice öğrenin dedi.

Sonrada. *Elâ hel bellağtü.* Dedi.

Dikkat edin.

Duydunuz mu?

Tebliğ ettim mi, bu Allah'ın emrini size?

Dedi.

Kâlû ne'am. Evet ya Resûlullah. Evet, Ya Resûlullah. Evet, tebliğ ettin dediler vedâ haccında.

O da; *Allahümme şed* dedi üç defa. *Allahümme şed, Allahümme şed, Allahümme şed* dedi.

Şed ne demek?

Ey Allah, iş'hed, şahid ol demek. Ya Rabbi! Bak. Bunlara vazifemi tebliğ ettiğimi soruyorum. Evet, tebliğ ettin diyorlar. Şahid ol Ya Rab. Bak vazifemi yaptım. Bunlar, yaptın diyorlar Ya Rabbi! Diye üç defa böyle dedi.

Sonra dedi ki:

Veyleküm. Yazıklar olsun size.

Veyahut. *Vevmiküm.* Hay size dedi.

Ünzurû. Bakın.

Lâ terci'û ba'dî küffâren. Kâfirler olarak benim hayatımdan sonra.

Yadribu ba'duküm rikâbe ba'din. Biriniz ötekisinin boynunu kesen insanlar haline, düşmanlar haline dönmeyin. İmanı bırakıp, küfre girip, birbirinizle savaşıp, birbirinizin boynunu kesen hale dönmeyin ha. Bakın, sakın böyle yapmayın ha dedi.

Aslında Hz. Ömer'in oğlu ne diyor?

Biz onun vedâ haccı olduğunu da anlayamamıştık diyor ama.

Şu sözde vedâ manası yok mu?

Benden sonra diyor. *Lâ terci'û ba'dî.* Benden sonra, gerisin geriye dönmeyin, cahiliye devrine.

Küffâren. Kâfirler olarak.

Yadribu ba'duküm rikâbe ba'din. Biriniz ötekisinin boynunu vuran kâfirler olarak benden sonra eski hale dönmeyin diyor.

Benden sonra diyor.

Ne demek?

Ben gideceğim, siz kalacaksınız, vasiyet ediyorum, yapmayın demek. Anlayan anlar. Anlamayan, sonradan olay olunca şaşırıldı kaldılar.

Hocamız Rahmetullahi aleyh, mübarek evliyâullah;

Es'ad dedi bana. Abdülhâlik-ı Gucdüvânî Efendimizin nasihatlerini tertiple dedi.

Tertiple demesi şöyle; kendisi zaman zaman, ihvanıma, benim mektubum diye duvara asılacak kartonlar halinde nasihatlerini bastırdı. Aziz evladım, kıymetli yavrum, kardeşim diye başlardı. İşte şöyle yapmayın böyle yapmayın, namazı bırakmayın, tesbihlerinizi muntazam çekin, böyle nasihatler. Çeşitli zamanlarda böyle bastırdı. İhvanımızda hocamızın bize mektubudur diye bunları aldılar, okudular, çerçeveletip duvarlara astılar. Çeşitli böyle nasihat şeklinde basılmış, mektup dediği basılmış şeyler var.

En son işte bana dedi ki; Abdülhâlik-ı Gucdüvânî Efendimizin nasihatlerini tertiple, böyle bir şey haline getir. Bende kütüphanelerdeki çalışmalarım sırasında, Abdülhâlik-ı Gucdüvânî Efendimizin nasihatlerini görmüştüm, yazmıştım. El yazması. Böyle eski kitaplardan görmüştüm. Onu beğenmişti, bastırmıştı.

Abdülhâlik-ı Gucdüvânî Efendimiz şeyhlerimizin büyüklerinden, o kendisi vefatına yakın halifelerine nasihat etmiş. O nasihatleri

yazmıştım ben, basılmıştı. Abdülhâlik-ı Gucdüvânî hazretlerinin nasihatleri diye. Sonra bana onları tertip et dedi. Yani bu zamandaki insanların anlayacağı bir düzene getir falan. Bende düzenledim kendi aklıma göre. Konuları aynı olan şeyleri alt alta getirdim, sıraladım, bir şeyler değişiklikler yaptım ama aynı sözleri, nasihatleri düzenledim, okudum.

Oku bakayım dedi bir kaç gün sonra. Okudum. Şuraya şunu ekle dedi. Buraya bunu ekle dedi. Bende şaşırıyorum.

Ya Abdülhâlik-ı Gucdüvânî Efendimizin nasihatleri. Niye eklettiriyor?

Yani anlayamıyorum, eklettirmesini, ilave yaptırmasını yadırgıyorum yani. Abdülhâlik-ı Gucdüvânî Efendimizin nasihatlerini niye aynen bıraktırmıyor da, arasına şunu da ekle evladım, bunu da ekle evladım, kesip bir şeyler ekliyor diye onu yadırgıyorum ben.

Çünkü bizim meslekten, eserleri, müellif kaleminden nasıl çıkmışsa öyle korumak, hatta müellifin kaleminden çıkmış eseri bulmak, fazlalıkları ayıklamak âdeti vardır, kanunu vardır. Yani bizim mesleğin şeyidir o. Yadırgadım ben. Amma birkaç ay geçti vefat etti. Me-

ğerse o zaman aklım başıma geldi. Haa vasiyetini bana yazdırmış, amma edepli büyük zat olduğu için, büyük şeyh Efendimizin, tarihteki o mübarek zatın nasihatlerini alıyor, kendisi de zamana göre bir şeyler ekliyor, kendi yani benim nasihatimde odur demek istiyor ama araya bazı ilaveler koymuş oluyor, geç anladım.

Abdullah İbn Ömer de diyor ki; o zaman biz vedâ haccı olduğunu anlamamıştık diyor. Ama işte benden sonra, birbirinizin boynunu vurmayın, küfre dönmeyin diyor. Belli yani anlatan anlar. Bir keresinde âyet-i kerîme indi, Peygamber sallallahu aleyhi vessellem'e,

Bismillâhirrahmânirrahîm.

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي
وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا¹

Elyevme ekmeltu lekum dînekum veetmemtu 'aleykum ni'metî veradîtu lekumu-l-islâme dînâ. (Mâide Suresi 3. Ayet)

Elyevme. Bugün. Ekmeltü leküm dîneküm. Dininizi kemâle erdirdim. Size tamamladım.

¹ 5/Mâide, 3.

Veetmemtu 'aleykum ni'metî. Size verdiğim nimetlerimi ikmal eyledim, tamama erdirdim.

Veradîtu lekumu-l-islâme dînâ. Ve sizin için, din olarak İslam'ı seçtim. Müslüman olmanıza razıyım. Başka bir dine rızam yoktur. Başka bir din ile karşıma gelmeyin diye bu âyet-i kerîme geldi.

El yevme ekmeltu lekum dînekum. Dini-nizi ikmale erdirdim, tamamladım, kemale erdirdim, nimetlerimi tamamladım. Herkes sevindi. Çünkü güzel şey değil mi?

Nimet vermiş Allah. Ebû Bekir Sıddîk orda ağlamaya başladı. Ebû Bekir Sıddîk Efendimiz radiyallahu anh ağlamaya başladı.

Dediler niye ağlıyorsun?

Anlamıyor musunuz?

Dedi. İş tamamlandı. Görev tamamlandı. Din tamamlandı. Nimet tamamlandı.

Ne olacak?

Peygamberlik vazifesini tamamladığı için, Peygamber Efendimizin ayrılması yakın diye sezdi. Ebû Bekir Sıddîk Müslümanın feraseti ile o âyet-i kerîmeden Resûlullahın göçeceğini sezinleyip ağlamaya başladı.

b. Bir Karış Haksızlığın Bedeli: Kıyamet Günü Adaleti

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ ظَلَمَ قَيْدَ شِبْرٍ مِنَ الْأَرْضِ طَوْقَهُ مِنْ سَبْعِ أَرْضِينَ

An âişete radiyallahu anha enne rasulal-lahi sallallahu aleyhi ve selleme kâle men zaleme kîde şibrin mine'l-ardı tuvvikahû min seb'i aradîn.

Hız. Âişe anamız radiyallahu anh rivayet edilmiş ki, Peygamber Efendimiz hem İmam Buhârî hem İmam Müslim'in kitaplarında sahîhlerinde var, bu hadîs, kaydedilmiş.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

Men zaleme. Kim ki, zulüm ve haksızlık yaparsa.

Ne kadar?

Kîde şibrin. Bir karış kadar. *Mine'l-ardı.* Yeryüzü, yerden, araziden, bir karış kadar, bir, azıcık bir şey, haksızlık yaparsa. Şimdi bazen arazilerin hudutlarını bir direk, bir taş belirtir. Senin tarlan şurası, onun tarlası orası,

arada bir taş. Kimisi bunları oynar. Kendi arazisini biraz şey yapmak için ittirtir. Sapanla sürerken biraz oraya sataşır, ittirtir falan, bir karış daha fazla kazanır, otları ağaçları biraz daha fazla tıraşlar, aradaki çalıları o tarafa fazla yanaştırır.

Bir karışlık bir arazi kadar bile haksızlık yapan bir insanın, kıyamet gününde boynuna 7 kat yer, boğazına halka olarak geçirilir. O bir karışta kalmaz 7 kat arz sen misin arazide hile yapıp, komşunun tarlasından yer çalan, yer kazanmaya gayret eden diye 7 kat yerin dibine kadar o kısım boynuna halka olarak geçirilir, o haksızlık yapan insana.

Kul hakkı. Başkasının malını haksız yere almak. Hile yapıp hudut değiştirip, araziyi şey yapmak, kaydırmak.

Akrabadan kimseler var. Dedem mal bırakmış. Dedemin hakkı. Neyse haksızlıklar maksızlıklar falan. Kardeşleri bazı haksızlıklar yapmış. Sonra oturulmuş arazi taksim edilmiş, Çizilmiş şema var. 2 metre o tarafa kaydırmış, vermiyor. 2 metre kaydırmış, amma 2 metre böyle uzun, derin yani bayağı bir şey ediyor, kıymetli bir yerde, vermiyor. Bak işte bak buraya imza atmamış mısın sen?

Böyle bölüşülmemiş mi?

Bak sen kendi hakkını almışsın, birde buradan haksızlık yapmışsın. Düzeltmiyor.

Hacım. Bu nasıl hacılık?

Hacım. Bu nasıl hacılık?

Araziyi haksız yere yutuyorsun, haksızlık yapıyorsun, hayrını görmezsin, sende görmezsin, çoluk çocuğunda görmez. Bilip duruyoruz, bizim hakkımız yenmiş, razı değiliz. Razı değiliz. Rahmetli anam akrabadan bazıları gelip hakkını helal et falan demişlerdi, etmem dedi. Çok çektirdiler anama. Öyle üzmüşler ki etmem dedi. Ahirette hakkımı alacağım dedi. Vermedi helallik. Bazen öyle şeyler oluyor.

Kul hakkı çok mühim muhterem kardeşlerim.

c. Zalime Mühlet ve İlahi Adalet: Hûd Suresi'nin Dersleri

Ve an ebî mûsâ radiyallahu anhu kâle kâle sallallahu aleyhi ve sellem.

Ebû Mûsâ El-Eş'arî radiyallahu anh'den rivayet edildiğine göre yine bunu da İmam Buhârî ve Müslim beraber rivayet etmişler.

Ebû Musa radiyallahu anh'den rivayet. Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuş;

عَنْ أَبِي مُوسَى قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ يُمْلِي لِلظَّالِمِ فَإِذَا أَخَذَهُ

وَكَذَلِكَ أَخَذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَى (لَمْ يُفْلِتْهُ ثُمَّ قَرَأَ

وَهِيَ ظَالِمَةٌ إِنَّ أَخَذَهُ أَلِيمٌ شَدِيدٌ

*Innallaha yumlî li'z-zâlimi fe-izâ ehazehû
lem yüflithü sümme karae bismillahirrahma-
nirrahim ve kezâlike ahzü rabbike izâ aheze'l-
kurâ ve hiye zâlimetün inne ahzehû elîmün
şedîdün.*

(Sureyi Hud 102. âyet-i kerîme.)

Diyor ki Peygamber Efendimiz;

Innallaha. Muhakkak ki Allahu Teâlâ.
Yumlî li'z-zâlimi. Zalime mühlet verir. Yani
zulmü işledi diye hemen o gece başına taş yağ-
dırmaz, hemen belasını anında vermez, müh-
let verir.

Neden mühlet verir?

Belki tevbe eder. Belki haksızlığını anlar.
Belki geri verecek, pişman olacak, ben bunu
almıştım ama ya haksızlık etmişim, al karde-
şim hakkını helal et, belki uyanacak. Mühlet
verir Cenâb-ı Hak.

Halîmdir. Yani hilim sahibidir, ağırdan yapar muamelesini. Yani *acun*, aceleci değildir, Ekseriya ağırdan ağırdan yapar. Ama bazen de anında tepeler ha. Eğer kahır, gazabı çok olursa, anında tepeler.

O Kur'an-ı Kerîm'i yakanların zelzeleyle bir anda, o anda perişan edildi. Bazen üstüne ispirto döküp Kur'an yakanları tepelediği gibi.

Şimdi Allah zalime mühlet verir amma. *Fe-izâ ehazehû*. Yakaladığı zamanda Cenâb-ı Hak zalimi. *Lem yüflithü*. Felah vermez, bırakmaz bir daha, koyuvermez. Zalime mühlet verir amma, zalim o mühlet içinde kendisine bir şey olmadığından dolayı, aldanmasın. Bir yakaladı mı bırakmaz, mahveder. Bunu böyle söyledi Peygamber Efendimiz

Allah'ın âdeti böyledir, âdetullah böyledir.

Onun için tabi burada en mühim şey şudur?

Zalimin birdenbire ceza görmemesi. Ya bu herif bu kadar hırsız, bu kadar arsız, bu kadar yüzüstü, bu kadar zalim.

Niye taş yağmıyor başına?

Var bir hikmeti. Cenâb-ı Hak mühlet veriyor. Amma yakaladı mı fena yakalar, bırakmaz o zaman.

Zalim birisini anlattılar. Son devrinde bak Allah nasıl öldürüyor?

Bir hastalığa tutulmuş, büyük abdestini aşağıdan yapamıyormuş, kusuyormuş, ağzından çıkıyormuş, bak azaba bak, kaç kişiye ne zulümler yapmış, tarihe geçmiş bir isim, söylemiyorum. Nice insanın haksız asılmasına, öldürülmesine sebep olmuş bir insan.

Yakaladı mı bırakmaz. Şu âyet-i kerîmeleri okudu. Sonra Peygamber Efendimiz Kur'an'ın âyetlerini de sözünün arkasında okudu.

Ve kezâlike ahzû rabbike izâ aheze'l-kurâ ve hiye zâlimetün. Bir belde eğer günahkâr ise, o belde halkı, zalim yani günahkâr ise, onu yakaladığı zaman, Cenâb-ı Hak böyle yakalar, azabına girihtar ettiği zaman, böyle girihtar eder.

İnne ahzehû. Cenâb-ı Hakk'ın yakalaması. *Elîmün.* Çok elem verici. *Ve şedîdün.* Çok şiddetlidir. Bu sure-i Hûd biliyorsunuz Hûd aley-hisselam'dan bahsedildiği için bu adı almış sureyi Hûd diye, sureyi Hud'un içinde böyle eski

ümmetlere Allah'ın verdiği cezaları Cenâb-ı Hak anlatıyor. Âd kavmi, Semûd kavmi nasıl helâk oldular, onları anlatıyor.

Ondan sonrada Peygamber Efendimize buyuruyor ki,

فَاسْتَقِمِّ كَمَا أُمِرْتُ

*Fe'stekim kemâ ümirte.*²

O halde ey Resûlüm! Nasıl emir olunuyorsa sana, öylece müstakim ol. Öylece dosdoğru ol.

Dikkat et bak. Cenâb-ı Hak emrini tutmayanları nasıl cezalandırıyor?

Onun için müstakim ol.

Bu âyeti indikten sonra, öğrendikten sonra Peygamber Efendimiz, daha da dikkatli davranmış, daha çok böyle heyecanlanmış, daha çok titizlenmiş. Ve buyurmuş ki beni Hûd suresi ve benzeri sureler, âyetler ihtiyarlattı. Saçımı sakalımı onlar ağarttı. Belimi onlar büktü demek yani Türkçe. Benim belimi büken bu âyetler bu sureler buyurmuş.

Allahu Teâlâ hazretleri Peygamber Efendimizi ne seçmiş?

Seyyidi'l-mürselîn. Peygamberlerin Efendisi.

² 11/Hûd, 112.

Eşrefi'l-mürselîn. Gönderen, gönderilen, Resûllerin, enbiya ve mürselinin en şereflişi.

Seyyidi veledi Âdem. Âdemoğullarının en makamı yüksek olanı.

Habîbullah. Allah'ın en sevdiği kul.

Resulü's-Sekaleyn. İns ü cinne Peygamber. Makam-ı Mahmud'un sahibi.

Sahibu'l-mîrâc. Hayatında miraca çıkmış, huzuru Rabbul izzete varmış, cemalini görmüş bir kimse.

Bunca meziyetlere sahip herkesin sevdiği. Eski Peygamberlerin keşke ahir zamanda yaşasaydım da o mübarek ahir zaman Peygamberine ümmet olsaydım diye temenni ettikleri.

Resûlullah Efendimize Allahu Teâlâ hazretleri emrolunduğun gibi dosdoğru ol buyuruyor.

Yani işin çok ciddi olduğunu gösterir bunlar, Peygamber Efendimizde çok ciddi durmuştur.

Böyle gevşek bizim gibi.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü